

EDUSKUNTA
Ympäristövaliokunta

Asia: E 7/2021 vp Valtioneuvoston selvitys: Komission tiedonanto: Yhteisen maatalouspolitiikan strategisia suunnitelmia koskevat suositukset jäsenvaltioille

MTK kiittää mahdollisuudesta lausua valtioneuvoston selvityksestä komission suosituksista jäsenmaille ja esittää lausuntonaan seuraavaa.

MTK:n mielestä komission suositukset Suomelle ovat monilta osin yhteneväiset Suomen oman analyysin kanssa maatalous- ja elintarvikesektorin sekä maaseudun kehittämistoimenpiteiden jatkovalmistelun osalta. Komission laatima tausta-analyysi kuvaa myös hyvin Suomen maataloussektorin ja maaseudun kehityksen tilannetta.

Komission näkemys siitä, että Suomen maataloussektorin suurimpia haasteita on heikko kannattavuus ja että suora tulotuki on keskeinen tekijä maataloussektorin kehittämiseksi ja ylläpitämiseksi Suomessa on täysin yhteneväinen MTK:n näkemyksen kanssa. MTK ei kuitenkaan pidä uudelleenjakotukea kovin tarkoituksenmukaisena keinona parantaa tukien kohdennusta ja tuotannon kannattavuutta. Suomessa ei ole vastaavanlaista ongelmaa tukien epätasaisen jakautumisen kanssa, kuin monessa muussa jäsenmaassa.

MTK myös jakaa komission huolen sukupolvenvaihdosten lukumäärän vähenemisestä. Nuorten viljelijöiden tukeminen ja alalle pääsyn helpottaminen on ensiarvoisen tärkeä maataloustuotannon jatkuvuuden turvaamiseksi.

MTK katsoo, että osuustoiminta on edelleen hyvin käyttökelpoinen väline tuottajien markkina-aseman parantamiseksi tuottajaorganisaatioiden ohella. Erityisesti kotieläinsektorilla, osuustoiminta on ollut pitkään käytössä ja toimii pääosin hyvin. Tuottajaorganisaatioiden perustaminen olisi kuitenkin erittäin perusteltua varsinkin puutarha- ja peltokasvituotannossa. Lisäksi tulisi MTK:n mielestä edelleen jatkaa työtä tuottajien markkina-aseman parantamiseksi UTP-direktiivin pohjalta.

Ympäristö- ja ilmastosuositusten osalta MTK näkee, että Suomi on kansallisesti sitoutunut saavuttamaan hiilineutraalisuuden vuoteen 2035 mennessä ja maatalous osallistuu muiden sektoreiden ohella ilmastopäästöjen vähentämiseen. MTK:n mielestä kasvihuonekaasujen vähentämisessä, luonnon monimuotoisuuden suojelemisessa ja vesiensuojelussa kansallinen CAP-suunnitelma on keskeinen työkalu.

Luonnonmukaisen tuotannon lisäämistä koskevassa komission suosituksessa pitäisi MTK:n mielestä ottaa huomioon se, että tuotannon kasvun tulee tapahtua markkinalähtöisesti vastaten kulutuksen ja vientimahdollisuuksien kasvua. Huomio

tulisi kiinnittää luomuruoan tarjonnan ja markkinoille tulon edistämiseen pinta-alakasvuun sijaan.

MTK katsoo lisäksi, että metsäsektorilla on maataloussektorin ohella keskeinen rooli ilmastotoimissa sekä luonnon monimuotoisuuden turvaamisessa ja että kestävä metsänhoitoa tulee edistää. Metsätoimenpiteiden suunnittelu ja toimeenpano tulisi kuitenkin tehdä pääosin yhteisen maatalouspolitiikan ulkopuolella.

MTK kannattaa lämpimästi komission suositusta biokaasun tuotannon edistämisestä ja katsoo lisäksi, että tuotannon tukemiseen liittyvän EU-sääntelyn tulee edesauttaa uuden liiketoiminnan syntymistä.

MTK yhtyy komission huomioon siitä, että kasvinsuojeluaineiden käyttö ja riskit maataloudessa ovat Suomessa laskeneet. Siinä valossa tuntuu ylimitoitetulta vaatia edelleen merkittävää vähennystä kasvinsuojeluaineiden käytössä. MTK pitää tärkeänä, että kasvinsuojeluaineiden käyttöä seurataan maa- ja metsätaloussektoreilla erikseen ja metsätaloudessa käytetty urea tulisi tilastoida erikseen. Lisäksi uusien kasvinsuojeluaineiden hyväksymisprosesseja tulisi edelleen parantaa ja varmistaa, että myös Suomen kaltaiselle syrjäiselle markkina-alueelle riittää tehokkaita ja vähäriskisiä tehoaineita. Kasvinsuojelu on kuitenkin olennainen osa ruokaturvaa.

MTK pitää erittäin hyvänä ja tärkeänä, että komissio tunnistaa julkisen tuen merkityksen koko maan kattavien nopeiden laajakaistaverkostojen luomiseksi. Nopeat laajakaistayhteydet ovat elinehto älykkään viljelyteknologian edistämiseen, datan käyttöön lisäarvon luomiseksi ja maaseutualueiden elinvoiman lisäämiselle. Tällä hetkellä Suomi on Euroopassa laajakaistayhteyksien takapajula.

Yhteenvetona voidaan todeta, että Suomen osalta komission suositukset eivät anna aihetta muuttaa meneillään olevaa kansallista valmistelua. Toinen huomionarvoinen asia on se, että komission suositukset monelle muulle jäsenmaalle olivat Suomen näkökulmasta melkoinen pettymys. EU-direktiivien hyvin kirjavasta toimeenpanosta, heikosta eläinten hyvinvoinnista ja antimikrobien runsaasta käytöstä huolimatta, monen kilpailijamaan suositukset olivat varsin laimeita. Johtopäätöksenä tästä on se, että EU:n sisäinen kilpailuasetelma ei juurikaan muutu tämän perusteella, ellei asiaan kiinnitetä erityistä huomiota jäsenmaiden CAP-suunnitelmien hyväksymisvaiheessa.

Helsingissä 19.2.2021

MAA- JA METSÄTALOUSTUOTTAJAIN KESKUSLIITTO MTK RY

Johan Åberg
Maatalousjohtaja